

Politisk handlingsplan – målsetting og visjon for Bokn – perioden 2006 – 2009.

Hovudmålsetting i kommuneplanen for Bokn 2006 - 2009.

Som grunnlag og utgangspunkt for prosessen og drøftinga i formannskapet blei det lagt fram skriftlege innspel både frå ordførar og Sp-gruppa. I tillegg vart det lagt fram statistikk som viste at målsetting i forrige planperiode om auke i folketalet og då særleg i forhold til barnefamiljar, ikkje var oppnådd i planperioden.

Formannskapet var samde om at tidlegare målsetting om auke i innbyggjartalet - og då særleg auke i etablering av unge barnefamiljar - måtte vidareførast som viktigaste målsetting også i planperioden 2006 - 2009.

Visjon for Bokn – ynskt framtid.

Som grunnlag for utarbeiding av ein visjon for Bokn vart det innledningsvis ein debatt omkring verdiar som ein vurderte som viktige for vidareutvikling av Bokn som ein god plass å leva for både små og store:

- Eit samfunn der innbyggjarane er ENGASJERTE og tar ANSVAR
- Vilje til å DELTA
- Eit samfunn der med BRYR OSS om kvarandre
- UTFORDRA kvar andre til å delta i aktivitetar i bygda
- DUGNAD/SAMARBEID for å skapa noko positivt i lag
- Gjera ein innsats i bygda og for nærmiljøet UTAN AT EIN MÅ HA BETALT for det
- Skapa naturlege SAMLINGSPlassAR/STADAR der ein kan treffa kvarandre
- Eit samfunn som stiller seg bak og støttar den som har MOT

Med utgangspunkt i desse drøftingane samla ein seg om fylgjande forslag til visjon:

”Kjekt på Bokn”

Basert på hovudmålsettinga, visjon for Bokn og viktige verdiar for utvikling av Boknasamfunnet vart det sett fram til fylgjande forslag til målsettingar:

1. Busetting

- Minimum 800 boknarar innan år 2010

2. Arbeidsledighet

- Bokn skal ha ein arbeidsledighet under gjennomsnittet for Rogalands-kommunane

3. Trivsel

- Dei frivillige foreiningane og organisasjonane skal saman med politikarar og kommunalt tilsette vere aktive og engasjerte i arbeidet

med å skapa eit inkluderande samfunn for alle. Særleg vil ein prioritera aktivitetar og engasjement som støtter opp om gode oppvekst og levekår for born og unge

Iverksetting av tiltak for å nå dei oppsette måla:

- Tiltak/prosjekt retta mot born og unge skal prioriterast.
- Prioriterte prosjekt skal spissast
- Satse på prosjekt med utgangspunkt i å ta naturen i bruk, der kommunen si historie og eigenart blir profilert, der me har føresetnadar for å kunne bli best !
- Prosjektet skal marknadsføra Bokn: ” Kjekt på Bokn ”

Ein ser for seg at prosjektet tar utgangspunkt i skulen, men skal vere bredt forankra både i barnehage, SFO og Kultur og ikkje minst gjennom det frivillige organisasjonslivet. Vidare er det ein føresetnad at prosjektet er godt politisk forankra i kommunestyret.

Prosjektet er langsiktig og kan innehelda fleire element som naturskule, tilrettelegging av turstiar, leirskule med utgangspunkt i maritimt miljø på Bokn, tilrettelegging av båtplassar mv. Oppramsinga er ikkje på nokon måte uttømmende. Prosjektet vil kunne innehelda både drifts- og investeringstiltak.

Prosjektet med tiltak beskrives kort i kommuneplanen og legges inn med tiltak og økonomiske rammer i økonomiplan og årsbudsjett etter kvart som prosjektet utviklast.

PLANPROSESSER OG POLITISKE MÅLSETTINGER

Som del av kommuneplanarbeidet har det vært gjennomført 3 seminarer med politikere, administrasjon, skoleungdom og innbyggere som i fellesskap drøftet mulighetene og truslene lokalsamfunnet står overfor.

Mange ideer og tanker ble lagt fram i disse prosessene og vi ser det som svært viktig at mye av dette materialet legges til grunn for de politiske prioriteringer som skal tas i planperioden. Innspillene som ble vektlagt høyest er vist i tabell 1

Tabell 1

BARN OG UNGE. Voksne	FYSISK PLANLEGGING	NÆRINGSUTVIKLING	ANDRE TILTAK
Samarbeid med nabokommune om fritidstilbud	Tilrettelegge småbåthavner	Tone ned fokus på næringsutv. Sats på ”bo-kommune”	Delta i prosess om kommune sammen slåing
Etablere ungdomsråd	Tilrettelegge friluftsanlegg,stier	Markedsføring	Iverksette helseforebyggende tiltak for hele befolkningen
Etablere politiske ungdomsgrupper	Planlegge leiligheter til sjø.Tilhørende brygger	Forbedre pendlerruter	Bedre omsorgen for tilflyttere
Kommunen kjøpe egen minibuss	Forbedre estetikk i nærmiljøet	Utvikle reiselivsnæring	
Lenger åpningstid i skole og barnehage.Flexitid	Styrke spredt bosetting		
Fast ungdomsarbeider			
Etablere møteplasser for ungdom og eldre			
Utpeke ”ungdomsombud” som talerør			
Styrke helsestasjonen			
Forbedre samarbeidet			

Lag/organisasjoner,hjem/skole,lokale tjenester			
Erklære Bokn som mobbefri kommune			
Etablere "natureskole"			
Forbedre fritidstilbud Til voksne menn			
Treffplasser for uorganisert ungdom			

Dersom medvirkningsprosesser skal bli tatt på alvor må de følges opp med politisk handling. Vi foreslår derfor at disse "ønskene", som representeres av alle aldersgrupper, legges til grunn for noe av politikkarbeidet kommunen bør ha fokus på de nærmeste årene. Uavhengig av om Boknasamfunnet vil bestå som egen kommune eller inngå under Tysvær sin paraply, vil utfordringene som er tatt opp være viktige for et godt indre liv i bygda og om Bokn vil bestå som et levende lokalsamfunn i framtida.

Befolkningstatistikken viser oss at vi har en utvikling i kommunen der aldersgruppen som forbindes med nyetablering har negativ vekst mens det har vært økning i aldersgruppen som kanskje planlegger alderdommen i Bokn.

Når vi går nærmere inn på forslagene tyder mye på at de dreier seg om tiltak som er viktige nettopp for aldersgruppa som skal ta stilling til om framtida skal bygges i Bokn eller i en annen kommune.

Som grunnlag for forslaget til økonomisk tiltaksplan for 4 års perioden 2006-2009 vil vi kommentere hva noen av oppgavene kan dreie seg om:

Barn og unge. Voksne.

Samarbeid med nabokommune om fritidstilbud foregår allerede på flere områder. (Svømming,dans,fotball og fritidsklubber)

Vi tror utfordringen ligger i å strukturere arbeidet for å nå flere brukere, andre aldersgrupper, tilrettelegge tilgjengelighet og ikke minst kartlegge og markedsføre muligheter som ikke blir brukt.

Etablere ungdomsråd og politiske ungdomsgrupper med mer, vil være viktig for å vitalisere politisk engasjement. Rådet og gruppene vil kunne fungere som høringsorgan i ulike saker og kan delta i planprosesser.

Suksessfaktorer vil blant annet være avhengig av rammevilkår og politisk tilrettelegging.

Forbedre transporttilbud i helger/kjøp av minibuss er tatt opp gjenntatte ganger i planprosessene vi har hatt. Det er mange grunner og motiver bak ønskene om forbedret transporttilbud, men sannsynligvis vil de fleste aldergrupper og frivillige organisasjoner kunne ha glede av transportløsninger i tillegg til ordinære rutetilbud.

Organisering av et slikt transporttilbud kan løses på mange måter, men vi tror kommunen må ta en del av ansvaret som kan være å kjøpe inn en brukt minibuss.

Dersom en ikke klarer å organisere drift og utleie er det ikke større problem enn at bilen selges.

Erklære Bokn som "mobbefri" kommune er kanskje et ønske som spesielt har vært myntet på skolen som arena, men problemstillingen er viktig i mange andre sammenhenger også. Janteloven og "bygdedyret" er ikke usynlige i Bokn heller og når disse mekanismene settes i verk kan hvem som helst bli "mobbeoffer"

Sokndal har satt i gang en prosess hvor målet er å øke livskvaliteten til innbyggerne og skape identitet til stedet. De har valgt å slutte seg til den italienske bevegelsen "Cittaslow" hvor det blant annet stilles en rekke vilkår for å kunne være medlem.

Dette kan være en av flere tilnæringsmetoder, men hovedsaken er at en faktisk vil ta tak i problemet og prøve å oppnå forbedringer. Skal en lykkes må hele befolkningen delta. Vi foreslår at det blir tatt et initiativ med fokusering på livskvalitet i vid forstand og hvor mobbing er et av flere problemer som en må prøve å "gravlegge"

Etablering av naturskole vil nok først og fremst være et skoleprosjekt, men vilkårene for å undervise i mange av fagene som kan inngå i en naturskole kan være avhengig av arealforvaltning, arealressurser og bygningsfasiliteter. Eksempler på fagområder er vannressurser, kulturminner, naturområder, klima og luft, helse og inneklime, friluftsliv og naturopplevelser og biologisk mangfold.

Kommunen sin tidligere plan om å bygge opp nærmiljøanlegget ved Boknasundet, med blant et naust som kunne være base for sjørettet læring, er et eksempel på en slik fasilitet. Vi er kjent med at Torland bufellesskap er interessert i dette prosjektet for sine beboere og kan tenke seg å delta i et samarbeid. Vi foreslår at nærmiljøanlegget ved Boknasundet blir slutført.

Kommunen sin eiendom ved Sandvika (ca.100da) kan også være en viktig lokalitet for drift av naturskolen.

Tilrettelegge småbåthavner har vært en prioritert oppgave de siste årene. Båtforeningen og kommunen har samarbeidet om ulike prosjekter og et av resultatene er den midlertidige løsningen innenfor Knarholmen fiskerihavn. Saken om båthavn og gjestehavn er imidlertid ikke løst.

Ved Hålandssjøen har kommunen allerede investert store beløp i molo som ikke er ferdigstilt etter den opprinnelige planen.

En mulig løsning her kan være at kommunen klargjør båtplasser innenfor mololengden som er bygd og tilrettelegger for oppføring av fellesnaust.

Båtplassene kan selges tilsvarende andeler i et boligkompleks.

Kommunen vil neppe tjene penger, men kan kanskje få tilbake noe av kapitalen som allerede er investert i anlegget.

Tilrettelegging av friluftsanlegg, stier gjelder nok først og fremst å forbedre tilgjengeligheten til enkelte turmål som kan være fjelltopper, strandsoner og de største "skogene" Kommuneplanen viser de viktigste turstiene som bør være gangbare for folk flest. Prosjektene handler om avtaler med grunneiere og mindre investeringer til enkelte tekniske anlegg. Koordineringsansvar og dugnad vil sikkert også være viktige suksessfaktorer for å lykkes med dette prosjektet.

Turveg er også planlagt i strandsonen mellom Føresvik og Alvestadkroken. Turvegen bør bygges med universell standard.

Planlegge leiligheter til sjø med tilhørende brygger arbeides det med på 2 lokaliteter. I privat regi reguleres det for slik bebyggelse på Øvrabøneset og kommunen arbeider med et prosjekt i Føresvik.

Arealbruken rundt Knarholmen er under revisjon.

Forbedre estetikk i nærmiljøet kan dreie seg om mange ulike tema og metoder for skoloring og holdningsendringer.

Det er helt sikker mange meninger om hva som er estetikkproblemer i Bokn, men det viktigste nå er å bestemme seg for at dette skal være et satsingsområde.

Styrke spredt bosetting er et prioritert mål i kommuneplanen.

Markedsføring er gjennomført på ulike måter de siste årene med hovedvekt på å ”lokke” til seg innflyttere og forebygge at unge familier flytter fra kommunen.

Det er vanskelig å bedømme resultatene av dette arbeidet, men så langt har det ikke ført til verken økt boligbygging eller flere unge innbyggere.

Sannsynligvis må en prøve nye strategier hvis målet er flere innbyggere i etableringsfasen.

Tilrettelegge for samdrift innen landbruksnæringen kan være et av flere tiltak kommunen kan bidra med gjennom sin landbrukspolitikk.

Fra og med 2004 fikk kommunen vedtaksmyndighet i mange saker som tidligere ble avgjort av fylkeslandbruksstyret og fylkesmannen og det forventes fra sentrale myndigheter at kommunen formulerer sin egen landbrukspolitikk.

Kommunen vedtok egen landbruksplan i 2003.

Det gjenstår å iverksette arbeidet med målsettingene i planen opp følge opp mulighetene i nytt lovverk. Jfr tilleggs kommentarer til landbruksplanen.

Utvikle reiselivsnæring har vært ansett som et viktig tiltak i alle år, men også innenfor dette området er det marginale resultater. Litt servering, hytteutleie og campingdrift utgjør reiselivsnæringen i kommunen.

Uten en aktiv reiselivspolitikk vil det være tilfeldighetene som rår og kommunen vil heller ikke være i stand til å yte sitt bidrag på en effektiv måte.

Arealplanen vil være et viktig verktøy for løsning av enkelte typer reiselivsbygg.

I forslaget til revidert arealplan er det avsatt 1 område til reiselivsbygg og et større område til hytteformål.

I tillegg bør kommunen arbeide videre med å utvikle en reiselivspolitikk.

I diskusjonen om reiselivspolitikk vil hyttebygging bli et sentralt tema. Mange distriktskommuner i Norge satser nå på denne form for reiselivsvirksomhet.

Som grunnlag for en diskusjon legger vi ved et uklipp fra Norges Hytteforbund og drøftinger som gjort i forbindelse med fylkesplanen for Buskerud som vi tror har generell relevans.

Saker om hyttebygging i Bokn er uten tvil de som skaper størst hodebry og konflikter politisk og forvaltningsmessig. Det er særlig viktig at kommunen har en tydelig hyttepolitikk der lokalsamfunnets interesser er grunnlaget og ikke enkelte grunneiere sin innfallsmetode.

Delta i prosess om kommunesammenslåing er et tiltak som pågår mellom Bokn og Tysvær. En ”konsekvensutredning” om en eventuell sammenslåing er under arbeid og utredningen skal legges til grunn for en folkeavstemming.

Iverksette helseforebyggende tiltak for hele befolkningen er et stort og omfattende prosjekt. Jfr. Stortingsmelding nr.16 om ”Folkehelsepolitikken”
Helsestasjonsvirksomheten er en del av folkehelsepolitikken ,men generelt har vi liten tradisjon for å drive forebyggende arbeid i denne sammenheng.
Enkelte kommuner og fylker har iverksatt prosesser. Bokn bør prøve å formulere sitt eget konsept ved hjelp fagfolk fra fylkeslege og andre kommuner.
Herunder kan kommunen også vurdere å arbeide for å oppnå status som ”Trygt lokalsamfunn” som handler om sikkerhetsmessige forhold i lokalsamfunnetsom del av folkehelsa.

Bedre omsorgen for tilflyttere kan i prinsippet betraktes som et helseforebyggende tiltak og sees i sammenheng med prioriterte oppgaver under ”Folkehelsepolitikken”

FORSLAG TIL ØKONOMISK TILTAKSPLAN FOR PERIODEN 2006 – 2009.

Prosjekt: ”Ta Bokna-naturen i bruk”.

TILTAK	2006	2007	2008	2009
1. Kjøp av minibuss		200.000		
2. Tilrettelegging av tursti i Alvestadkroken til Føresvik		100.000	100.000	100.000
3. Tilrettelegging turstier	10.000	10.000	10.000	10.000
4. Nærmiljøanlegg Boknasundet	100.000	150.000	150.000	150.000
5. Restaurering av kulturminner	10.000	10.000	10.000	10.000
6. Markedsføring	20.000	20.000	20.000	20.000
SUM	140.000	490.000	290.000	290.000

Andre tiltak:

TILTAK	2006	2007	2008	2009
Kjøp av boligfelt i fyrvegen		600.000		
Kjøp av restareal til bustadfelt			250.000	
Kjøp av museumstomt				100.000
Konsekvensutredn. Rogfast			50.000	
Trafikksikkerhetsplan	30.000			
Trafikksikkerhetstiltak		50.000	50.000	50.000
Utbedring av vegkryss Jøsenvågvegen	50.000	50.000	50.000	50.000
Småbåthavn	250.000			
Nærmiljøanlegg Føresvik	197.000	267.000	273.000	
Tilknytning alarmer 110-sentralen	40.000			
Nødstraum Boknatun - data		50.000		
Beredskapsutstyr	25.000	25.000	25.000	25.000
Tiltak i landbruket	60.000	60.000	60.000	60.000
Reiselivstiltak	25.000	25.000	25.000	25.000
Næringsplan/markedsføring	50.000	50.000	50.000	50.000

Sum andre tiltak	727.000	1.177.000	833.000	360.000
+ sum prosjekt overf.	140.000	490.000	290.000	290.000
Sum kostn. Knyttet til tiltaksplaner i kommuneplan	867.000	1.667.000	1.123.000	650.000

Sammendrag:

Engasjement fra innbyggerne viser at det er mange uløste politikkområder der resultater er avhengig av samarbeid mellom politikere, administrasjon, organisasjoner, næringsliv og innbyggere.

Gjennomføringen er avhengig av klare målformuleringer og et oppgavemandat, at noen faktisk får et ansvar for å gjøre en jobb, at en tenker prosesser og framdrift. Nytenking og lokalsamfunnets framtid må stå i fokus for planleggingen.

Viktige utfordringer:

- Tilrettelegge for møteplasser og fritidstilbud til alle aldersgrupper.
- Etablere ungdomsråd og tilrettelegge for ungdommens deltaking i viktige lokalpolitiske saker.
- Iverksette prosesser med målsetting om å begrave "Jantelov" og "Bygdedyret".
- Tilrettelegge for at Bokn skule kan drive naturskule innenfor flere fagområder.
- Tilrettelegge for småbåthavner og gjestehavner. Utarbeide handlingsplan.
- Utarbeide handlingsplan for tilrettelegging av turstier og turveg mellom Føresvik og Alvestadkroken.
- Definere en politikk for helsebyggende tiltak i lokalsamfunnet. Utarbeide handlingsplan.
- Legge til rette for utvikling og vekst i næringslivet i kommunen med å:
  - styrke nærings- og tiltaksarbeidet i kommunen gjennom snarast å danne ei ressursgruppe bestående av næringsorganisasjonane i kommunen, politisk representasjon, administrativ representasjon og Haugaland Vekst.
  - gjennomgå aktuelle virkemidlar som nyttast i kommunen og sette av økonomiske midlar til dette.
  - utarbeide nødvendige næringsplanar og handlingsplanar.